

Znani so tričetrtletni rezultati gospodarjenja in še malo pa bomo začeli z novim poslovnim letom. Nestrovno gledano bi bili slabii gospodarji, če ta hip še ne bi vedeli, kako se bo v osnovah prihodnje leto odvijalo naše poslovanje. V prid tej ugotovitvi so že znani nekateri podatki o razvoju za prihodnje leto.

Vsako leto se dvakrat srečujemo s tem vprašanjem. Najprej, ko programiramo, in ob koncu, ko ocenjujemo realnost naših programov. Ze nekaj let pa se skozi programe kot rdeča nit vleče določen optimizem. Prav gotovo je to ena izmed odlik, saj pravimo, da kdor je na začetku optimist, ta je že polovico naredil. Žal pa se je že nekajkrat pokazalo, da je takšnemu optimizmu sledila grena realnost.

Poglejmo kranjski primer, pri čemer pa ne mislimo, da je v drugih gorenjskih občinah bistveno drugače. Program letošnjih investicij v gospodarstvo znaša 120 milijonov novih dinarjev. Ugotavljajo, da bodo uresničili le okrog 60 odstotkov predvidevanj. Za prihodnje leto pa predvidevajo, da bodo investicije znašale 225 milijonov. Pravzaprav številka ne bi bila dvomljiva, če ne bi že letos in lani ugotavljali, da prav ti programi niso bili uresničeni.

Dvom o prevelikem optimizmu pa se kaže tudi drugje. Prenekaterne delovne organizacije nameravajo prihodnje leto izboljšati kadrovski sestav zaposlenih. Ob sorazmernem skromnem povečanju produktivnosti in zmernem povečanju osebnih dohodkov pa lahko ugotovimo dvoje: programi o povečanju osebnih dohodkov so nerealni in kaj hitro se lahko pokaže, da bodo predvideni osebni dohodki za nove strokovnjake premajhni. Če pa boda skušali slediti večjim osebnim dohodkom, se bo zgodilo, da bodo le-ti zaradi premajhnega povečanja produktivnosti porasli na račun skladov.

Primerov, da so posamezne postavke v predvidevanjih nepričutljive in skrivate s programsko logiko, bi lahko našteli še več. Vendar bodi dovolj. Radi bi le opozorili, da z optimističnimi programi ne bomo nikogar prepričali. Tudi kasnejši izgovori o reformskih ukrepnih in splošnih težavah, ki jih sedaj tako radi navajamo v opravičilo, nam ne bodo koristili, če predvidevanj ne bomo uresničili. Edina rešitev je, da ponemod trenutno precej optimističnim predvidevanjem dodamo več realnosti.

A. Žalar

Predsednik Tito na Gorenjskem

V ponedeljek, 8. decembra, je prispel na Gorenjsko predsednik republike Josip Broz-Tito s soprogo Jovanko. Spremljali so ga vidni predstavniki slovenskega družbenega in političnega življenja Sergej Kraigher, Franc Popit, Lidiya Sentjurc in Miha Marinko. Na

kranjski železniški postaji sta visokega gosta in spremsivo pozdravila predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar ter sekretar občinske konference ZKS Kranj Franc Rogelj.

Predsednik Tito se je nato odpeljal na Brdo pri Kranju.

Predsednik Tito častni doktor Ljubljanske univerze

V okviru praznovanj ob 50. obletnici Ljubljanske univerze bo jutri dopoldne v prenovljeni zbornični dvorani Ljubljanske univerze slovenska promocija devetih častnih doktorjev. To visoko priznanje bo prvi sprejel pred-

sednik republike Josip Broz-Tito. Razen njega bodo doktorske naslove sprejeli še Edvard Karidelj, Srečko Brodar, Jovan Hadži, Milko Kos, Alija Košir, Feliks Lebe, France Stele in Alois Tavar.

Brnik zavrača trditve preiskovalne komisije

V sobotni številki Glas je prvo pisali o tiskovni konferenci na letališču Brnik o vzrokih nezgode Jatove caravelle (dne 21. novembra) in o škodi, ki jo je — po mnenju predstavnikov Aerodroma Ljubljana-Pula — zaradi neodgovornega obtoževanja beograjske Politike utrpeko podjetje. Čitalci potem, ko so trditve uprave letališča prisile v javnost, je komisija, ki preiskuje pripeljal, prek radija, televizije in časopisov očitala vodstvu Aerodroma Ljubljana, da je dalo novinarjem napadne podatke, da ugotavljanje razlogov za nešreco s srečnim koncem še ni zaključeno in da caravellinega spusta do vrhov dreves nista kriva le piloti, ampak tudi nezadostna pazljivost meteorološke službe (le-ta naj

bi menda posadki letala postregla z netočno sliko vidljivosti nad pristajalno stezo). Obtoženi uslužbenec meteorološke službe, ki sicer sodi pod pristožnost meteorološkega zavoda Slovenije ter direktor letališča Brnik Franc Sever so nemudoma ovrgli očitke in izjavili, da je na letališču vse delovalo brezhibno. Poudarili so, da imajo izjava direktorja SUCVP Batrlja Jovanoviča, priobčeno v Politiki, za edino pristojno, kajti preiskovalna komisija za zdaj ni objavila nobenih dokončnih ugotovitev, niti ni obvestila uprave aerodroma o domnevni krivični njenih služb. In na tiskovni konferenci so predstavnike tiska seznanili izključno le s stalščem podjetja do dezinformacije, ki je močno odjeknila celo v inozemstvu.

Kaže, da zaplet okrog nešrečne caravelle še zdalč ni končan. Medsebojna otoževanja ga vsekakor ne bodo pomagala razjasniti. Edinoškodilo lahko, škodijo brnškemu letališču, podjetju JAT, slovenskemu gospodarstvu in ne nazadnje tudi ugledu Jugoslavije kot celote.

Pomoč se še zbira

V Sloveniji so za v potrebu pripravljeno Bosansko Kraljino zbrali že precejšnjo pomoč. Zadnji podatki kažejo, da se je številka pomoči povzpela že čez 10 milijonov din. Od tega je bilo poslano za 6 milijonov pomoči v materialu, drugo pa v denarju.

Tolikšno pomoč je zbral ali poslalo v Bosno 790 gospodarskih organizacij iz Slovenije. Občani in pa nekatere organizacije pa so prek Rdečega kríza Slovenije prav takoj poslali v Bosansko kraljino za več kot 2 milijona dinarjev pomoči v denarju in materialu.

**V
danesnjih
številki**

**10. stran
Spremenjen
vozni red
Rupa — Breg**

**15. stran
Kegljači Triglav
ava državni
prvaki**

Združeno delo v SZDL

»V socialistični zvezi je treba združiti vse tisto, kar je napredno v zvezi komunistov, zvezi sindikatov, zvezi mladine itd. Le tako bo delo socialistične zveze in drugih političnih oziroma samoupravnih organov in organizacij resnični odsev želja in potreb ter prizadevanj delovnih ljudi.« To je bila ena osnovnih misli na ponedeljkovem posvetu predsednikov in sekretarjev izvršnih odborov občinskih konferenc SZDL Gorenjske. Posvet je pripravil izvršni odbor republike konference SZDL v Radovljici, na njem pa so razpravljali o dokumentih SZDL dantes in o njihovem uresničevanju, o pripravah na javne razprave o kulturnih skupnosti in zdravstvenem zavarovanju in o kriterijih za nagrjenice OF.

Dogovorili so se, da bodo še ta mesec v vseh gorenjskih občinah pripravili razprave o tezah »Socialistična zveza danes«. Poudarili so, da so prvotne teze, ki so bile v javni razpravi štiri meseca, delno spremenjene in sistematizirano uredjene. Zato ne bodo ponovno organizirali širokih javnih razprav po krajevnih organizacijah, marveč bodo o njih razpravljale občinske konference SZDL. Razen tega pa bodo za obravnavana vprašanja skušali zainteresirati tudi ZK, sindikat, mladino, ZB in druge organizacije ter predstavnike delovnih organizacij.

In zakaj naj bi o tem razpravljale tudi druge organizacije?

A. Z.

Martin Košir med volivci v Cerkljah

V petek, 12. decembra, ob šestih popoldne, se bo republiški poslanec Martin Košir pogovarjal z volivci Cerkelj in okolice. Občani so želeli, da bi jim poslanec pojasnil nekatera vprašanja iz javne razprave o gospodarje-

nju z gozdovi, razen tega pa se bodo z njim pogovarjali o možnostih in načrtih za izgradnjo slovenskih cest ter perspektivah razvoja turizma na cerkljanskem območju.

—Jk

Naložbe na devizne račune obrestujemo po najvišjih obrestnih merah 6 % do 7,5 %, in sicer: 4 % do 6 % v devizah — razliko v dinarjih

Inž. Vraničar Marko — novi sekretar komiteja občinske konference ZKS Škofja Loka

Odgovor je jasen in je zvest edinemu cilju: perspektivnemu razvoju naše družbe in razvoju človekove zavesti. Ta cilj pa zahteva, da se bodo v socialistični zvezi moralne postopoma združiti tudi zveza komunistov, sindikat itd. Pri tem pa je sveda mišljeno združevanje vseh naprednih prizadevanj omenjenih organizacij in drugih. Ta prizadevanja pa naj bi bila strnjena na skupni imenovalec: prizadevanja za delovnega človeka.

Na posvetu so vsi realno in objektivno ocenili, da urenščitev tega cilja seveda ne bo hitra in lahka. Vsekakor pa si je v tej smerni treba prizadevati, če hočemo, da bo socialistična zveza tako operativna, da bo lahko dnevno reševala pereče probleme delovnih ljudi.« je med drugim dejal Franc Kimovec-Ziga.

Na posvetovanju so tudi sklenili, da bodo gorenjske občinske konference SZDL skupaj s področnim klubom poslancev za Gorenjsko predvidoma prihodnji teden pripravile v Kranju posvetovanje o zdravstvenem varstvu, ki se ga bodo med drugim udeležili tudi člani delovne skupine republiške konference SZDL in podpredsednik republiškega izvršnega sveta Vinko Hafner. Nazadnje pa so se dogovorili, da bodo v naslednjih mesecih izdelani kriteriji za nagrjenice OF. Priznanja bodo podelili ob obletnicami ustanovitve osvobodilne fronte aprila prihodnje leto.

A. Z.

Dnevni red petkove seje občinske konference ZKS Škofja Loka, ki sta se jo udeležila tudi član CK ZKS Martin Košir in član medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Ferdo Bem, je bil zelo pester. Prisotni so najprej pretresli osmutek poslovnika o delu občinske konference in njenih organov, ki ga je že od maja sem pripravljala posebna tričlanska komisija. Dokument zajema pričutne izkušnje, ugotovitve s tero, saj ob reorganizaciji niso mogli predvidevati vseh kasnejših vzporednih problemov. Hkrati pa je komisija upoštevala tudi določila, ki sta jih kot novost prinesla VI. kongres ZKS in IX. kongres ZKJ. Poslovnik je bil po prej dan v javno razpravo, tako da so komunisti o njem že izrekli svoja mnenja.

Zatem je sledilo poročilo o volinjih konferencah krajevini in tovarniških organizacij ZK in o izvolitvah novih članov občinske konference. Poročal je sekretar Tone Polajnar. Prisotni so zvedeli, da je bilo na konferencah od 14. novembra do 3. decembra izvoljenih 65 novih članov najvišjega občinskega partizanskega organa. Obenem so po organizacijah preučevali gradivo z 8. seje plenuma centralnega komiteja ZKS. Posamezne ugotovitve so ilustrirali s konkretnimi primeri iz delovnih organizacij.

Najvažnejša točka dnevnega reda je bila vsekakor razprava o nalogah občinskih organizacij ZK Škofja Loka. Uvodoma je spregovoril inž. Vraničar Marko. Njegovim besedam so sledile živahne razprave, v katerih sta sodelovala tudi oba hosta. Iz kopice nanizanih vprašanj bo lahko konferenca, še bolj pa komite, sestavila obsežen program dela.

Nazadnje so prisotni izvolili 15 članov novega komiteja, 7-člansko častno razsodisce, 3-člansko revizijsko komisijo in 3-delegate za medobčinski svet ZK za Gorenjsko. S soglasno podporo vseh navzočih je bil za sekretarja občinske konference izvoljen inž. Vraničar Marko, za predsednika častnega razsodišča pa dr. Petrič Bojan. I. Guzelj

Pred sejo občinskega komiteja ZK v Tržiču

Prejšnji teden so bile v tržiški občini končane vse — razen v Kovorju — seje krajevnih organizacij zveze komunistov. Obravnavali so osnovne dokumente občinske organizacije zveze komunistov, v nekaterih organizacijah pa so volili tudi vodstva krajevnih organizacij.

Zaključke teh sej bodo obravnavali na seji občinskega komiteja v četrtek, 11. decembra, in nato še na zadnji seji konference v sedanjem sestavu. L. M.

Novi kataster bo preprečil spore

Na zadnji seji so odborniki Škofjeloške občinske skupščine poslušali tudi poročilo o stanju nepremičnin družbenne lastnine, ki so v neposrednem gospodarjenju občine.

Na področju komune je vseh zemljišč v družbeni lastnini 93.791,06 ha. Največji delež odpade na gozdove, s katerimi gospodari Gozdno gospodarstvo iz Kranja. Skupne pašnike na območju

Ratitovca, Soriške planine in Blegoša pa upravljajo kmetijske zadruge.

Med vaščani pa večkrat prihaja do spora zaradi zemljišč, ki leže ob vaških poteh. Včasih se je ta prostor uporabljal za skupne potrebe vasi, zlasti za začasno odlaganje lesa in podobno, danes pa so si ga že marsikje prilastili posestniki obronki parcel. Stevilne poljske in gozdne poti so se tudi že opustile, na drugi strani so zlasti v povoju v času zgradili mnogo novih poti, ki pa še niso označene v katastru in zemljiški knjigi.

Težave so tudi z občinskim stavbami, ki so vse potrebne popravila. Stanovanjsko podjetje se jih brani prevzeti, ker bi si z njimi nakopal večje stroške. Sedaj se 54 odstotkov denarja, zbranega s stancinami, uporabi za novegradnjo. S prevzemom teh stavb pa bi se ta visoki odstotek verjetno zmanjšal.

A. Igličar

Slovesnost na Šenturski gori

V soboto, 6. decembra, je bila v Šoli na Šenturski gori skromna, a prisrčna slovesnost. Krajevna organizacija SZDL je sprejela v svoje vrste 20 mladih in mladincev iz okoliških vasi, ki spadajo h krajevni skupnosti Šenturska gora.

Predsednik krajevne organizacije SZDL Franc Novak je v imenu organizacije po-

zdravil nove člane in jim razdelil članske izkaznice, mladince pa so vsakemu od njih pripelje rdeče nageljne. Vprosredno s sprejemom je tekel kulturni program, ki so ga pripravili recitatorji in harmonikar. Mlade člane SZDL je pozdravil in jim čestital tudi predsednik občinske konference SZDL Kranj Tone Volčič. —Jk

KRANJ

TRŽIČ

JESENICE

BLED

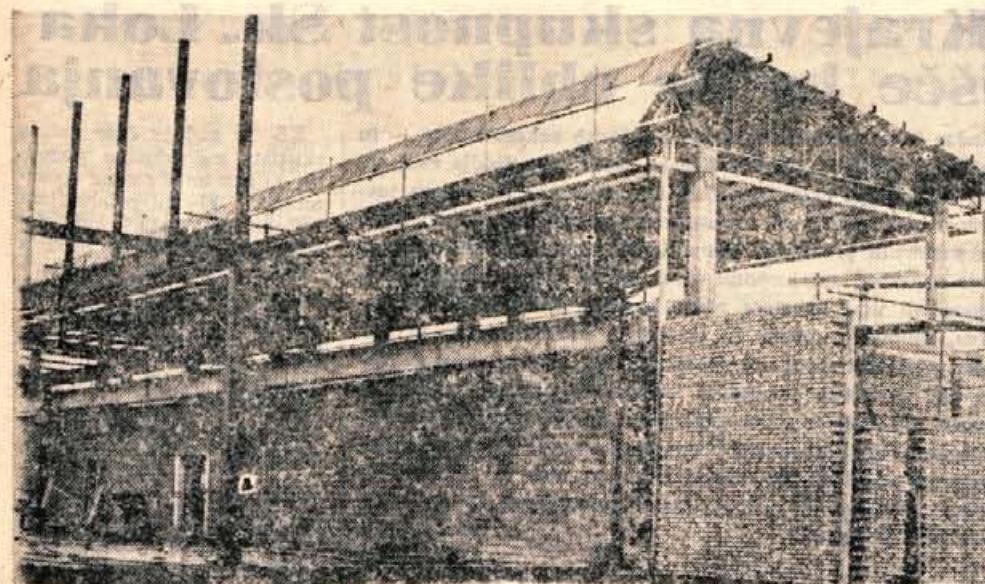
RADOVLJICA

SKOFJA LOKA

● Nalagajte devizne prihranke na devizne račune pri ●

Gorenjski kreditni banki

RAZEN TEGA LAJKO S VOJIMI NALOZBAMI
SODELUJETE PRI VELIKIH NAGRADNIH
ZREBANJAH, ČE IMATE NALOZBO V VRED-
NOSTI DIN 1000 ALI 2000 VEZANO NA ODPO-
VEDNI ROK DVEH OZIROMA ENEGA LETA.

V Ibiju bodo v prihodnjih letih za modernizacijo in razvoj podjetja namenili 60 milijonov novih dinarjev

Vsako leto večji izvoz

Pred dnevi je kolektiv Industrije bombažnih izdelkov — IBI Kranj proslavil 40. obletnico ustanovitve. Podjetje, ki je danes v proizvodnji žakardnih in dekorativnih tkanin eno največjih v Evropi, je nastalo na Primskovem iz dveh zasebnih tovarn. V industrijo bombažnih izdelkov se je preimenovalo dve leti po vojni. Več let je ta kolektiv ob zastarem strojnem parku precej životaril. S prostovoljnim delom in zavestno manjšimi osebnimi dohodki pa je kolektiv 1955. leta uspel napraviti prelomico. Včasih so namreč v Ibiju delali tako rekoč vse, kar se dela v tekstu. Potem pa so se odločili za specializacijo. In prav ta je bila ključ za njihove kasnejše uspehe.

Se pred 15 leti je znašala vrednost skupne proizvodnje 8,86 milijona novih dinarjev, pri 248 zaposlenih je bil skupni dohodek podjetja 7,69

milijona. Izvozili takrat niso nič, njihovi skladi pa so znali 23 tisoč novih dinarjev. Letošnja vrednost skupne proizvodnje bo znašala 82 milijonov dinarjev, število zaposlenih se je v 15 letih povečalo na 644, skupni dohodek na 50 milijonov, skladi pa na 5,22 milijona novih dinarjev. Dobrošen del svojih proizvodov pa danes izvažajo. Predvidevali so, da bodo izvozili za milijon 225 tisoč dinarjev izdelkov, vendar pa bo njihov izvoz letos še večji. Svoje izdelke izvažajo v Kanado, Ameriko, Nemčijo, skandinavske države, Libijo, Maroko itd. Kolikšen uspeh je podjetje doseglo v teh letih pa nam med drugim pove tudi podatek, da danes skoraj tretjino dohodka namenijo za sklade. Tako na leto ustvarijo kar 10 milijonov lastnih sredstev (amortizacija in skladi).

Danes marsikje ugotavljamo, da je reforma prizadela

gospodarske organizacije. V Ibiju to ni tako. Ko so se pred sedmimi leti odločili za specializacijo in modernizacijo strojev, so hkrati postavili trdne temelje, ki se kažejo v tem, da podjetje do danes še ni bilo nelikvidno.

Poprečnji osebni dohodki v podjetju danes znašajo 1100 dinarjev. Razen tega pa podjetje vsako leto kupi osem do deset stanovanj. Tako je v zadnjih nekaj letih nakupilo 63 stanovanj, 85 delavcem so odobrili posojilo za rešitev stanovanjskega problema, uredili so prehrano za delavce in z nakupom doma v Strunjani poskrbeli tudi za letni oddih članov kolektiva.

V prihodnjih letih namenimo vložiti 60 milijonov novih dinarjev za modernizacijo in razvoj podjetja. Tako bodo že letos in prihodnje leto vložili za gradnjo skladišč in nekaterih proizvodnih oddelkov 18 milijonov novih dinarjev.

A. Zalar

Žirovci bodo dobili novo bencinsko črpalko

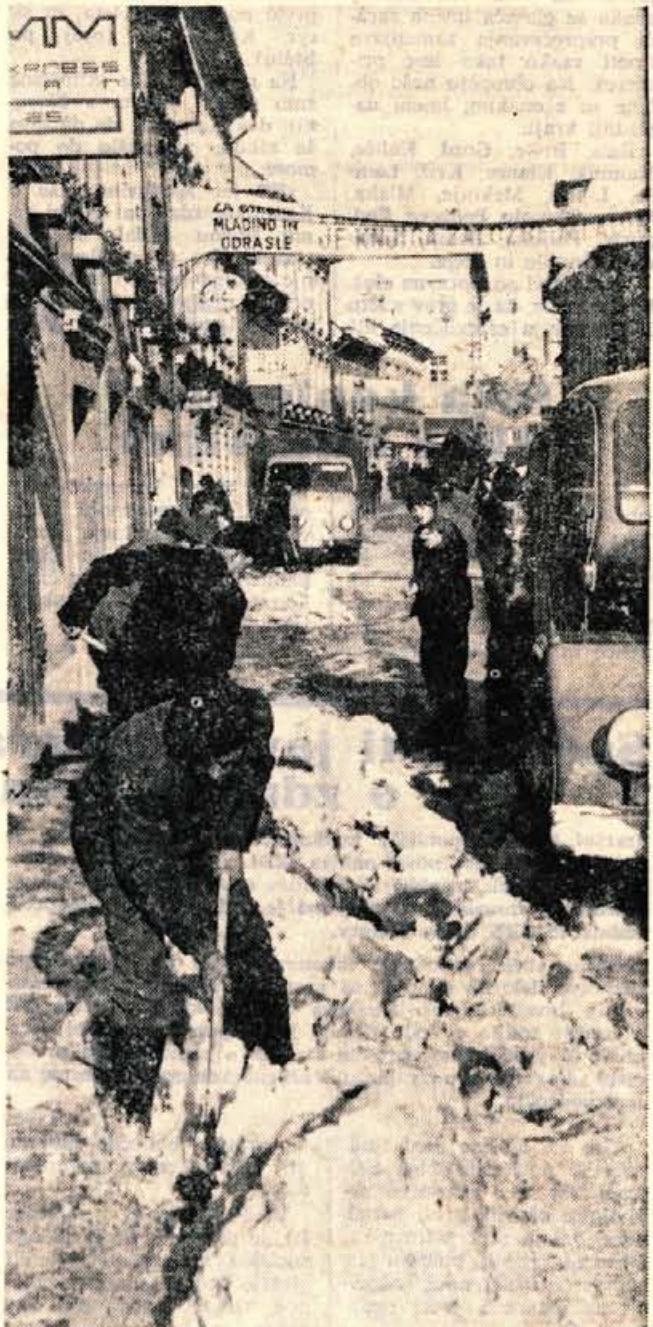
V Žireh naj bi 15. tega meseca odprli novo, sodobno opremljeno bencinsko črpalko. Nadomestila bo prejšnjo, ki že lep čas ni več ustrezala potrebam, saj so tja prihajali po gorivo lastniki motornih vozil iz vse Poljanske doline. Tako je pred dobrim letom Petrol spoznal, da utegne biti naložba rentabilna. Žirovski vozni park — tu niso všetci okoliški kraji, na primer Trebija, Sovodenj in Gorenja vas — namreč danes premore 160 osebnih vtomobilov, 470 mopedov, 51 motorjev, 10 kombijev in 9 tovornjakov.

»Stara črpalka, ki jo je upravljal Obrtni center Žiri, ni zmogla hudega obleganja,« so nam povedali uslužbenici krajevne skupnosti. »Bila je in je še edini tovrstni objekt na relaciji Skofja Loka—Logatec. Zato upamo, da bosta Petrol in SGP Tehnik kar se da pohitita z gradnjo.«

Petrol je dvem prejšnjim cisternam dodal tri nove, večje. Goriva bo torej dovolj. In ne le goriva. Zvedeli smo, da namenava investitor dejavnost črpalke razširiti na razne servisne storitve. Potem takem bi se voznik ob manjši okvari lahko zatekel po pomoč na črpalko.

Razen naštetege bodo Žirovci s Petrolovim denarjem asfaltirali dovoz in postajališče ob črpalki ter deloma tudi okolico zadružnega doma, drugi del velike ploščadi pred vhodom v poslopje in zelenico, ki naj bi popestrla središče kraja, pa bo uredila krajevna skupnost.

I. G.

Elita Kranj

na novoletnem sejmu
od 16. do 26. dec. 1969

Vejiki popusti —
Bogata izbira —
Kvalitetno blago —

Obiščite vse naše specializirane trgovine, ki so bogato založene z vsem blagom.

Zenska, moška in
otroška zimska oblačila.
nogavice vseh vrst,
kamgarni in drugo
metrsko blago,
posteljnina
igrače.

V decembru obdarujemo vsakega kupca, ki kupi pri nas blago v vrednosti nad 50 din.

V Prešernovi ulici v Kranju so v ponedeljek že čistili novo zapadli sneg, vendar pa je še vedno precej ulic neočiščenih. Upamo, da je letos komunalna služba bolje pripravljena na zimo. — Foto: F. Perdan

Oddaja, kakršnih si še želimo

V petek, 5. decembra, je občinska konferenca ZMS Kamnik v veliki dvorani Doma pripravila uspešno javno mladinsko oddajo. S to oddajo so končali letošnja praznovanja ob 50-letnici KP, Skoja in sindikatov. Na njej so podeli pokal najboljšemu mladinskemu aktivu na športnih tekmovanjih ob dnevu mladosti. Tudi letos so prehodni pokal prejeli mladinci podjetja Kamnik, zavstavice v trajno lasti pa so kot najboljši tovarniški aktiv lani prejeli mladinci Stola, mladinci Zavoda za usposabljanje invalidne mladine so bili najboljši med šolskimi aktivami, med vaškimi aktivami pa so kot najbolj aktivni prejeli nagrado mladinci iz Zgornjega Tuhišča.

Da se je v dvorani Doma zbralo nabitō polno obiskovalcev, je prav gotovo zasluga organizatorja, ki je poskrbel v zabavnem delu te oddaje za enkratno presene-

čenje. Povabil je namreč trenutno vodilne pevce zabavne glasbe v Sloveniji, in sicer Evo Sršen, Braca Korena in Edvina Fliserja. Na oddaji pa sta nastopila prvič tudi domaćina Lidiya Toman in Peter Kunaver. Vse pevce so, poleg tega, da so igrali tudi sami, spremljali domaći Kamnikiti. Organizatorji pa so seveda poskrbeli tudi za nekoliko starejše obiskovalce, za njihovo dobro razpoloženje so namreč igrali Veseli kovinarji iz Kamnika.

Obiskovalci so z navdušenjem sprejeli Braca in Evo, medtem ko s petjem Edvina Fliserja niso bili povsem zadovoljni. Najbrž sta jim vse pomenila le prva med prvimi — Eva in Braco, ki jih na koncu nikakor niso hoteli spustiti z odra. Braco je lepo zapel tudi Avsenikovo Prelepo Gorenjsko, seveda ob spremljavi Veselih kovinarjev, in obiskovalce močno preseenetil.

In kako so domaćini spreveli domaćina-pevca?

»Pero« jih je močno navdušil, med petjem so ga preknjali s ploskanjem. In ko so za konec Kamnikiti igrali solo, je bilo iz dvorane slišati glasove: Pero, Pero...! Lidiya jih ni toliko navdušila, pa vendar je bil njen nastop zadovoljiv.

Na oddaji — ki jo je mimo grede povedano vodila spremjevalka Braca Korena, ker Kristine Remškar sploh ni bilo na spregled — so spregovorili tudi o letošnjih največjih akcijah kamniške mladine: predvsem o mladinski delovni akciji pri gradnji stadiona v Mekinjah, dotaknili pa so se tudi vprašanja mladinskega kluba, ki bo najbrž zaživel ob začetku prihodnjega leta.

In kaj naj povemo o organizaciji in o odzivu obiskovalcev te oddaje?

Vsa pohvala gre vsekakor organizatorju, saj mladi v mestu vedno gorijo, da nimajo kam iti. Organizacija je bila zadovoljiva. Med obiskovalci pa je bilo videti, da si takih in podobnih večerov še želijo.

T. Smolnikar

V soboto, 13. decembra, v Glasu posebna kulturna rubrika Snovanja

Dva koncerta Slavčkov iz Britofa

Pevski zbor Slavčkov iz Britofa pri Kranju je pred kratkim priredil dva uspešna koncerta. Prvega v psihiatrični bolnišnici v Begunjah, drugega pa v dvorani kulturnega doma v Predosljah. Nastopa pevcev iz Britofa sta bila dobro obiskana, saj je dvorana na obeh gostovanjih nabito polna.

V Begunjah so bolnikom, zdravstvenem osebju in številnim domaćinom zapeli 14 pesmi, v Predosljah pa so svoj program razdelili v dva dela. Prvega so poprestili z dramatskimi vložki. Zato se je nastop v Predosljah imenoval Večer pri Oberščaku. V gostilni, znani iz Jurčičevega Desetega brata, se zbera fantje, kjer jim Krjavlj pripoveduje domiselne zgodbe. Njegovo pripovedovanje spremljajo pesmi. Nato skupno odidejo vasovat, kjer se odvija zanimiv dvogovor med fanti in dekleti v pesmi.

Na koncu nastopa v Predosljah so pevci iz Britofa zapeli še pet umetniških pesmi. Zbor vodi mladi pevovodja Stane Naglič iz Olševka.

-jk

Zidar Andraž

je bila polna samokolnica težka. Vse češče ga je pohvalil mojster. Kako ga ne bi, saj je garal za dva. In zadovoljen je bil Andraž. Treba je znati delati, tudi samokolnico je treba znati voziti. Ko je bila dve in so odhajali domov, bi se Andraž stope lahko popraskal po podplatih, tako ga je zdelala samokolnica. Pa je bil vseeno zadovoljen in mojster ga je vsak dan pohvalil. »Dober možak tale mojster, ni kaj reči,« si je misil. Opazil pa je Andraž, da ga ostali ne gledajo več tako prijazno, kot so ga v začetku. Požigal se je na to.

Nekoga lepega sončnega dopoldneva, se je pred gradbiščem ustavila lepa, črna limuzina. Andraž jo je kar poziral s pogledom, tako mu je ugašala. Iz avtomobila je stopil postaven, sivolas možak, v lepi črni obleki, beli srajci in kravati. »To bo direktor, kot pribito, si je dejal Andraž, zgrabil samokolnico in vozil še hitreje.

Res je bil direktor. Stopil je k mojstru in se pogovarjal z njim. Dolgo sta se menila in Andražu se je zdelo, da sta ga večkrat pogledala. Prestrahl se je. Andraž je poznal to. Ko te takole pogledujejo, kaj dobrega iz tega ni.

Mojster jim je dejal, naj prenehajo z delom in jih poklical k sebi. Stala sta tam na plošči mojster in direktor, ostali pa so pred njima napravili polkrog. Ponosno se je držal mojster poleg direktorja, kot furman zraven lepega šmeljina. »Ej, biti direktor, to je nekaj,« si je misil Andraž. »Saj ni slabo biti zidar, ampak biti direktor v lepi črni obleki, beli srajci in kravati, to je nekaj.« Zasvetile so se Andražu oči in kar žal mu je bilo, da ni direktor.

Direktor pa je pričel govoriti. Povedal jim je, da naj pridno in hitro delajo, ker se z gradnjo tega hotela mudi. »Seveda so pridni že sedaj, naj le še naprej ostanejo takoj!« je dejal in vsakega posebej pogledal. Na Andražu je ustavil pogled. Poklical ga je k sebi. Prestrahl se je Andraž, hudo prestrahl. »Le kaj mi bo povedal? Da je razočaral? Ali pa bo tudi tu elektrifikacija?«

Pa ni bilo nič od tega. Pohvalil je direktor Andraža. Pred vsemi ga je pohvalil, da je najbolj priden, je dejal. Celo roko mu je stisnil.

Topilo se je Andražu sreč ob sreči, mežikal je, da je zadržal solze, ki so mu silile v oči. »Vidiš Andraž,« si je govoril. »Garal si, pa se je izplačalo. Pred vsemi te je pohvalil direktor. Tudi bolj debelo kuverto je obljudil.«

Pogledal je po ostalih in se skoraj prestrašil nihiovih pogledov. Mrko so ga gledali izpod čela. Skomignil je Andraž z rameni in bil sila začuden. »Kaj pa on more zato, če ga je pohvalil direktor. Ostali so vozili samokolnico napolnjene do polovice, on pa je vozil polne. Koga naj potem pohvali direktor, njih ali njega?«

Cudil se jim je Andraž, pri sebi pa je sklenil, da bo tudi naprej tako delal. »Saj je vredno. Sam direktor pride na gradbišče in te pohvali.«

»To je nekaj, ja.« Zelo ponosen je bil Andraž sam nase.

Direktor in mojster pa sta si ta čas ogledovala notranjost zgradbe.

Potem pa se je zgodilo nekaj zelo čudnega, grdega, nekaj, česar Andraž še danes ne more razumeti.

Direktor in mojster sta stopila na teraso. Direktor prvi, za njim pa mojster. Po deski, ki je bila poševno položena iz ene terase na drugo, je pridrsla samokolnica, oplazila direktorja po nogah, izgubil je ravnotežje in padel v mavtarko polno apna.

Zamiral je Andraž, saj svojim očem ni mogel verjeti. Ko jih je odprl je bil še bolj presenečen. Vsi pogledi so bili naperjeni vanj. »Le zakaj?« se je spraševal.

Pomagal je mojster direktorju iz apna in tista črna obleka ni bila nič več tako lepa. Sedaj je bila enaka srajci. Tudi pogled se je spremenil direktorju. Sledil je pogledu ostalih in takoj obstal na Andražu. Pogledal je direktor Andraž, tako pogledal, da mu je kri zastala v žilah.

»Je tvoja samokolnica?« je vprašal z glasom, ki je paral drobovje.

Natančno je pogledal Andraž samokolnico in se še bolj prestrašil. Res je bila njegova. »Ampak jaz...«

Besede so mu zastale v grlu. Slišal je samo to, da mu je direktor dejal, naj pride takoj na upravo.

Kaj je hotel. Šel je Andraž Mihovec na upravo in vedel je, kaj ga čaka.

Ni pa vedel, zakaj. Zgodilo se je, kot je predvideval. Opravičeval se je Andraž in trdil, da on res nima nič pri tem, a kdo bi mu verjel. »Andraž, bodi pameten. Spravi knjižico in pojdi. Oni že vedo, zakaj, pa tudi motijo se ne, oni se nikoli ne motijo.«

Sel je, kaj pa je hotel, še prej pa je dejal direktorju: »Nikarte hvatali enega delavca pred vsemi, ker lahko spet padete v apno!!!«

Tresknil je Andraž v vrati in bil tako jezen, da bi skoraj zaklel.

S. Knific

Andraž je hotel reči, da ima šole, pa se je spomnil, da pri zidanju njegove šole nič ne veljajo. Se odslovili bi ga lahko, če bi jim to povedal. Rajši je dejal, da zidati ne zna, a bi se hitro naučil.

Zamislil se je kadrovski in ocenjujoče gledal Andraž. Dolgo ga je gledal, potem pa le prikimal.

Andražu se je oddahnilo. »Pa bom zidar,« si je dejal.

In res je bil zidar. Če naslednji dan se je znašel na gradbišču. Malo neprijetno je bilo že priti med čisto nove, nepoznane ljude, pa še hrvaško so govorili, a Andraž se je na to hitro privadol.

Seveda ni mogel takoj zidati. Dobil je samokolnico in vozil. Zadovoljen je bil Andraž, čeprav je bila polna samokolnica težka. »Res da je bilo lepše biti skladisnik, ali pa železničar, ampak tudi zidar je lepo biti.

Treba je znati delati, tudi samokolnico je treba znati voziti.«

Andraž je videl, da vozi vsak drugače. Eden se drži bolj naprej, drugi bolj nazaj, vsak po svoje. »Pravilno se je treba držati, pa je lažje.«

Držal se je Andraž pravilno in vozil z lahkoto. Če so vozili ostali polovico, je vozil on polno, če so vozili ostali polno, je vozil on toliko, da je kapalo čez rob samokolnice. Pohvalil ga je direktor mojster in kimal z glavo, Andraža pa je to podžgal, da je kar stekel po deski, čeprav

— Kar prenehaj, draga, in raje povej, kaj bi spet rada.

Učinkovito hujšanje

Prav vsak, ki ima težave z linijo, ve, kako težko se je znebit kakega kilograma odvečne teže. Pred kratkim pa je neki profesor na univerzi v Coloradu odkril zelo preprost in niti najmanj neveran način hujšanja. Profesor trdi, da po njegovi metodi vsak izgubi v šestih tednih do 10 odstotkov telesne teže.

Kilograme brez naprezanja pa je po tej metodi možno izgubiti le na višini 4500 metrov, in sicer v šestih tednih počitnic. Vendar pa — malo težko bo na takih višinah najti prostor za vse, ki bi radi shujšali, ali ne?

Rodovitna Lunina prst

Znanstveniki iz Houstona so opazili, da rastline zasajene v rudnine, ki so jih vesoljci prinesli z Lune, rastejo dvakrat hitreje kot v navadni prsti. Polovica rastlin raste v prsti z našega planeta, polovica pa raste v želatinu, ki ji je primešan Lunin prah. Bilke, ki se hranijo z Lunino »zemljivo«, so dvakrat večje. Po mnenju biologov je večja plodnost posledica mineralov, ki pospešujejo rast. Vendar pa še niso ugotovili, kateri elementi so to.

Olimpiada 1976 v Moskvi

Sovjetski olimpijski komite je zahteval od mednarodnega olimpijskega komiteja, naj bi bile olimpijske igre leta 1976 v Moskvi. Moskva se je tako pridružila ostalim kandidatom Los Angelesu, Montrealu in Firencam. Moskva ima velike možnosti, da postane organizator največjega športnega tekmovanja na svetu, saj bi bilo prvič v socialistični deželi.

Moskva ima 69 stadionov med njimi tri velike, palače športov, 22 bazenov, 110 nogometnih igrišč in 230 telovadnih dvoran. Prav sedaj gradijo tudi sedem velikih hotelov, do leta 1976 pa bi jih zgradili še 15.

Kakor se vzame

Znanega raziskovalca vulkanov Harouna Tazieffa so vprašali, če se je zelo nevarno približati vulkanu oziroma žareči lavi. Raziskovalec je menil, da je manj nevarno lesti v vulkanovo žrelo kot pa preživeti konec tedna z avtomobilom.

Kri iz detergenta

Znanstveniki medicinske fakultete univerze Cincinnati so izpopolnili nadomestek za kri, sestavljen iz raznih elementov. Nadomestna kri je mešanica slane vode, detergenta in vrste olja, ki ga uporabljajo za hlajenje elektronske opreme.

Nova zmes, ki so jo že prekusili na živalih, je izredno poceni. Zelo lahko jo je pripraviti, hrani se lahko pri sobni temperaturi in menda ima celo več kisika kot prava kri.

Rešitev sobotne križanke

1. OBODIN, 7. TRANSA, 12. ROKAVINA, 14. DETE, 15. LN,
16. SAHARA, 18. CER, 19. IDA, 21. NOJ, 22. TRAFÖ, 24. ALE-
JA, 26. TLAKA, 27. TRPEK, 28. ARA, 29. INA, 31. OCI, 32.
AKCENT, 35. ČT, 36. KUNA, 38. KANTEMIR, 40. OKAPEK,
41. KALICI

KRVOSES

Pri tem si je

očvidno raztrgal obliko, kajti na bodeči žici so našli nekaj nitk blaga. Tvoj priatelj, poročnik Tragg je bil prav domiseln. Kakor hitro je zapazil, da vodijo sledovi k žični ograji, je že imel v roki povečevalno steklo in ni dolgo trajalo, da je na bodicah odkril ostanke blaga.

»Kako pa je s sledovi stope?«

»Napravili so takoj odlitke. Sledovi so vodili prek njive in so se nato končali na glavni cesti. Domnevaja, da je možak tekel po glavne ceste, tam pa ustavil avto in se odpeljal v mesto. Policija bo s poziv v časopisu skušala najti osebe, ki so opazile človeka, kateri je ustavil avtomobile, in ki bi ga utegnil opisati.«

»Da, že razumem, Pavel,« je dejal Mason zamišljeno. »Ali veš še kaj?«

»Torej, voz so vrnli izpoznejvalnici. Mlada ženska ga je zapeljala na parkirni prostor izpoznejvalnice. Nato je kreinala proti pisarni, potem pa dozdevno naenkrat izginila. Saj veš, kako je z izposojanjem voz. Ce si kdo najame voz, mora založiti petdeset dolarjev in nameščeni izpoznejvalnice se ne brigajo kdove kaj za vozove, ki jih izpoznejvalnici vračajo. Sivar izpoznejvalca je, da gre v pismo, kjer mu vrnejo petdeset dollarjev, potem ko so vracunali potrošnjo. Pri izposoji za en dan ponavadi potrošnja in kilometrina nikoli ne dosežeta založenega zneska.«

»Policija je torej voz že zaplenila?«

»Da, naročili so strokovnjaku naj ga preišče zaradi prstnih odtisov in kolikor vem, so našli nekaj prav si jajnih. Seveda so se tudi v bungalovu ogledali glede odtisov.«

»No, prav,« je dejal Mason. »Potem bomo pa kmalu zvezeli kaj določenega.«

»Človek božji, saj ima policija že sedaj nelzpodbitne dokaze! Samo ptička še nima, ki je zapustil prstne odtise, grem pa nekaj staviti, da ga bodo našli, Perry.«

»Kdaj?«

Drake je pripril oči in preudarjal. Jutri dopoldne ob desetih ga bodo imeli. Vsekakor pa grem staviti s teboj za kar hočeš, da ga bodo do petih popoldne prijeli.«

»In kaj nameravaš začeti zdaj ti?«

»V pisarni imam divan, pa bom na njem nekoliko zadremal. Svoje ljudi sem razposlal na vse strani in vem, da ne bodo pustili vnemar nobene sledi.«

»Prav. Sporoči mi, če boš zvedel kaj novega.«

»Kje pa naj te iščem?«

»Ostat bom tu.«

»Tvoj klient, za katerega gre, mora biti precej masten kram, kaj?«

»Brigaj se za svojo kramo

in glej, da boš kaj našel!«

»Hvala lepa za dober svet!« Je dejal Drake in odšel.

Mason se je ozrl na Elzo Griffin, »Na vas doslej menda sploh niso mislili.«

»Opis stanovanke bungalowa 12 je bil zelo dober.«

»Bi se peljali sedaj še enkrat tja?«

»Cemu?«

»Bedford mi je pravil, da ste mu pomagali posneti prstne odtisse s pladnjem. Kako bi bilo, če bi se zdaj še enkrat peljali v motel in šli v svoj bungalow št. 12. Lastnik motela bo nedvomno pogledal po vam. Nekoliko boste poklepali z njim in ko odlide, boste na klukah vrat, na predalih omar, skratka povsod, poiskali prstne odtise, jih posneli in prinesli meni.«

»Bojim se, da ne bi lastnik motela začel sumiti o meni. Utegnil bi si še enkrat pogledati številko mojega voza. Saj sem v formularju navedla napačno.«

»Potem bi imeli pač smolo.«

Zmajala je z glovo. Ce me bo kdo identificiral, potem bodo takoj na sledi Mr. Bedford.«

»Saj že itak vodi preklepo dosti sledov k njemu. Pavel Drake ima čisto prav, da ga bodo do desetih dopoldne najbrž — ob petih popoldne pa prav gotovo imeli. Izstavil je dvesto potovnih čekov in Binney Denham si je z njimi preskrbel denar. Med dnevnem bo policija nedvomno iztaknila, kje so bili čekti izplačani. S tem pa so že pri Bedfordu. Tako mu bodo edvzeli prstne odtisse.«

»Kaj pa bo potem?«

»Obtožili ga bodo umora. Vsekakor mu bo sodišče s steodstotno gotovostjo morda umor tudi dokazati. Ali mislite, da je umoril Denham?«

»Za božjo voljo, kaj pa mislite? Seveda ga nih!«

»Prav, saj ima nazadnje tudi on nekaj adutov v roki. Tako ima listek, ki ga je našel, ko se je prebudil, kjer je zapisano, da lahko odide.«

»Toda, zakaj ni prijavil mrtvice?«

»Saj ga je, čeprav ste to storili zanji. Naročil vam je, da poklicaste policijo in je storili vse, kar je mogel, da bi spravil v tek policijsko preiskavo. Pri tem pa se je pač skušal izogniti temu, da bi imenoval svoje ime. Ni ga hotel blatiči v javnosti, ko je prišel v kremlje izsiljevalcem.«

Elza Griffin je nekaj časa premisljevala, potem pa dejala. »Klub vsemu pa Mr. Bedford ne bo hotel!«

»Kaj?«

»Povedati policiji, zakaj je bil v motelu.«

»Ničesar mu nji treba povedati in lahko o tem moči. Vse to bom prevzel jaz.«

»Bojim se, da tudi tega ne bo hotel.«

»V tej zadevi bo moral še marsikaj načočiti na svoj hrabet, pa če mu bo všeč ali ne.«

Ce je kdo obtožen umora, mu način, kako policija obravnava primer, največkrat ni posebno všeč.

»Ali ga bodo torej res obtožili umora?«

»Ali mi lahko navedete uteviljen razlog, zakaj se to ne bi zgodilo?«

»Pa mislite, da bi bila morda pomoč važna, če bi se še enkrat peljali v motel in vzel prstne odtisse?«

»Gotovo — čeprav je ta igra dokaj tveganja. Po vsem tistem, kar mi je povedal Drake, se mi zdi, da na vas sploh niso postali pozorni. Lastnik motela tudi ne bo hotel, da bi kdo še naprej nadlegoval njegove goste. Skušal bo omejit vso stvar čim bolj na dvojni bungalow 15–16. Vi bi popili v svojem bungalowu kako silce alkohola in bi se delali nekolič opito. Vzbujali bi videz, da ste ga že prej dobro vlekli. Ce bo prišel potem lastnik motela k vam, da bi vam povedal, kako je neka ženska vohijala okrog vašega bungalowa, mu boste rekli, da je vse v redu, da je bila to vaša prijateljica, ki vas je prisila obiskat. Dejali ste ji, naj gre kar v sobo in naj vas počaka. Vi pa ste bili dogovorjeni z nekom, ki vam je zelo bližu in ste zato moralni pustiti prijateljico čakati. Rad bi imel vse prstne odtisse, kar jih je v bungalowu, pa naj bodo od kogarkoli. Predvsem pa je zame važno, da odstranite brez sledu svoje lastne. Ko boste posneli vse odtisse, ki jih boste našli, vzemite tople vode in mila ter vse skupaj temeljito zbrisnite.«

»Cemu?«

»Ce bi se policija pri preiskavah nenadoma začela zanimati za stanovanke bungalowa št. 12 in v njem iskaši prstne odtisse, ne sme najti nobenega vaših več. Sicer pa se mi zdi, gospodinja Griffin, da si še niste popolnoma na jasnom o nečem. O tem namreč, da boste najprej vzbudili sum, ce se ne vrnete v motel. Ce bo namreč vaš bungalow čez noč brez stanovalca, ki ga je najel, bo lastnik motela prijavil to policiji kot nadaljnjo sumljivo okoliščino.«

»Dobro torej! Odsia bom na pot. Kje pa bom našla pomočke za snemanje prstnih odtisov?«

Mason se je nasmehnil. »Za take primere jih imamo vedno na zalogi. Saj jih znate uporabljati, ne?«

»O, seveda, če verjamete, ali ne — opravila sem pismeni tečaj za detektivsko izobrazbo. Toda zdaj moram na pot!«

»Ce se kaj zgodi — naj bo karkoli že — kličite takoj Pavla Drakeja. Ostal bom z njim stalno v stikih. In ce bi vas kdo začel spraševati, bodite lepo tihet!«

Ob sedmih zjutraj je Pavel Drake spet prišel v pisarno Perryja Masona.

»Kaj pa pravzaprav veš o tem Binneyu Denhamu, Perry?« je vprašal.

»Kaj pa veš ti o njem?«

»Samotisto, kar ve policija. Toda tega je že cela kopica.«

Iz zapiskov pokojne Frančiške Krek (3)

»Če kruh pade na tla, se pobere in poljubi«

Da, da včasih so ljudje spoštovali kruh, drugače kot danes. Vedeli so, zavečali so se, kaj je kruh. Tega so začeli zavestati takrat, ko ga ni bilo. Nekako tako je s kruhom, kot z domovino: takrat ga šele spoštujemo in ljubimo, ko ga nimamo. Zato ni čudno, če se danes marsikdo od starejših, ki je bil kdaj kruha hudo lačen, zgraža, če vidi na tleh na cesti ali v košu za odpadke kos kruha, polovico žemlje. Mladi se tega prav gotovo premalo zavedamo. Ne razumemo tistega spoštijivega odnosa do kruha in tiste skrivnostne grožnje, ki jo zaslužimo v besedah starejših, kadar nam skoraj zažugajo: Čakajte, čakajte, še lačni ga boste, kruha! Takrat se boste spomnili!

Kruh je osnovno živilo. Kruh je postal kar ime za hrano nasploh, za vso hrano. Zato so stari pravili in tudi Frančiška Krek je zapisala rek, ki smo ga objavili že v prejšnji številki, a ga tokrat ponovimo:

»Ce kruh pade na tla, se pobere in poljubi.«

Tudi če pade drobtinica kruha na tla, se pobere. Ne sme se je zavreči. Naša zapisovalka nekdanjega življenja iz Luže v Selški dolini je zapisala:

»V vsaki drobtinici je sv. Duh.«

Cerkev je s tem povedala samo to, da se s kruhom ne sme razmetavati. V času, ko ga je bilo dovolj, je bilo to

najlaže povedati v zvezi z bogom, v zvezi z grehom. Ce je v drobtinici sv. Duh, torej bog, potem te drobtinice ne smemo zavreči.

Pomembnost kruha povevale znan rek, prav tako zapisan v zvezku Frančiške Krek:

»Kruha se človek ne sme braniti.«

Nečesa tako dobrega in svetega, kot je kruh, se torej ne smeš braniti, čeprav nisi lačen. Greh bi bil, če ga ne bi spiegel, če ti ga ponudijo. Greh zoper kruh, zoper dobrega človeka, ki ti ga je ponudil, zoper naravo nasploh, ki ti ga daje.

Bojim se, da kdo vseh teh pregovorov, vseh teh modro-

sti ne bi razumel zgolj kot nauk krščanstva. To bi bilo hudo napačno. Krščanstvo je vse to zavilo le v svoji plasči, vsako nespoštovanje kruha je le sankcioniralo s svojimi kaznimi, z grehom, sicer pa so vse te norme starejše. Prej, pred krščanstvom, je bila borba za vsakdanji kruh — pa čeprav je bil ta »kruh« kos divjačine ali nabraní gozdní sadeži — še hujša, pomanjkanje in negotovost za jutrišnji dan še večja, hvaležnost neznanim »višnjem« silam pa prav tako velika, če je bil lov dober in če je bilo sito celo pleme.

Zetev, mlatev pa potem setev — to so bila našim prednikom glavna, najpomembnejša pojška opravila. Vse, kar je bilo v takšni ali drugačni

zvezi s kruhom, je imelo v kmečkih opravilih še ne tako daljne preteklosti velik posmen. V zvezi s tem je zanimiv kratek, skoraj lakonični zapis Frančiške Krek o peki kruha:

»Tisti dan, ko je gospodinja kruh spekla, je že dovršila svojo dolžnost in ni dolžna vršiti še kakšno drugo delo. Da tudi jesti skuha, to se pa že tudi razume.«

Tako pomembna je bila torek peka kruha — seveda peka za približno teden dni vnaprej — da je bila s tem gospodinjina delovna obvezna za tisti dan opravljena. Zanimivo je, da takšne stvari, ki zadevajo organizacijo in razoreditev dela, delovne obveznosti posameznikov v veliki patriarhalni družini, niso bile nikjer zapisane, pa so jih ljudje kljub temu poznali in se jih tudi zavedali.

Prav tako kot kruhu je bila vsakdanja kmetova skrb posvečena živini v hlevu. Živina mu je pomagala pri delu, dajala mu je gnoj za gnojenje njiv, dajala mu je mleko, meso, mast. V hlevu je bilo kmetovo največje bogastvo. Če je tam prišlo do nesreče, če je »višja« sila posegla vmes, da je poginila krava ali celo dve, potem je bilo treba »odpreti« železno rezervo: tre-

ba je bilo iti v gozd in poskati nekaj najlepših smrek. To je bilo žalostno delo. Železno rezervo je kmet zaklepal z železno ključavnico: le v skrajni sili je vzel iz gozda, da je nadoknadił tisto, kar je pri nesreči pri hiši izgubil.

Značilno s tem v zvezi je, kar je zapisala Frančiška Krek na strani 21:

»Ko je šel gospodar od doma, je še pred stopil v hlev in pogledal, če je živina v redu.«

In ko je prišel domu, je tudi pogledal v hlev.«

Se danes je to na kmetih močno v navadi. Zadnja skrb gospodarjeva, ko odhaja od doma, in prva, ko se spet vrne, je posvečena živini.

Za objavo priredil: A. Triler

Gorenjski kraji in ljudje

Razcestija

MIIA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

57

»Na žago grem. Za očetom in Antonom. Najbrž se že jezita, ker me še ni.«

»Bosta že potrpela.«

»Ni prav, da bi ju pustil zidati sama, jaz pa bi lenaril ali se ukvarjal z odvečnimi stvarmi, pravi in gre proti vratom.«

Je to očitek? Misli Jakob njen delovanje v Kobaridu za odvečno stvar, strmi Štefi za bratom. Vprašala bi ga in ga oštela. In res ima že ostro besedo na jeziku, ko se Jakob obrne, a zardi, ko ji pomoli neko pismo.

»Tole nemško pisanje sem ti pozabil izročiti, ji da pismo.«

»Pa si odpril in prebral?« ga Štefi raziskuječe pogleda.

»Kako naj preberem, saj sem izgubil iz spominu še tisto malo nemščine, kolikor sem jo potreboval v cesarski vojski. Mož ti ni pisal. Njegovo pisavo poznam kot slab denar. Neko tuje ime. Naslov Reichswahrministerium iz Berlina. Morda kaka novica o Francu?«

»Reichswehrministerium?« se zdrzne Štefi in gleda naslovno stran.

»Če se ne motim je to ministrstvo, vojno ministrstvo, ki pošilja čete nad nemške boljševike in skrbi za sedanje nemško vojsko.«

»Da, seveda,« pritrjuje Štefi in strmi v pisavo, ki je kakor Lehmannova. »Fric? ne verjam, dokler ne pogleda na hrbtno stran. »Da, on je. A naslov? Ta naslov? se vprašuje in odpre pismo. »Ne, nemogoče! Le kaj ga je obsedlo?« razmišlja, ko prebere, da je Fric diplomiral za profesorja naravoslovja, a se je, namesto, da bi šel poučevat na kako gimnazijo, zaposlil na novem obrambnem ministrstvu, kjer se bo lahko posvetil raziskovanju in biološki znanosti. »Ne, to mi ni všeč, prav nič všeč,« si pravi, vendor

o tem ne razmišlja, vsaj globlje ne, kakor bi kot socialistka boljševiške smeri morala in postaviti sebe in svojega berlinskega prijatelja pred razcestje in odločitev ali za ali proti socialnim oponentom in reformistom, ki danes malodane po vsej Evropi zavirajo pot k revoluciji in osvoboditvi delavskega razreda.

Toda take misli se Štefi še od daleč ne do taknejo, kakor da je Fric izjema in da ga zato ne sme obsojati, če se je postavil v službo nemških socialnih demokratov in nasprotnikov od nemških reakcijonarjev umorjenega Karla Liebknechta in prav tako umorjene Roze Luxemburgo. V Lehmannu niti najmanj ne more in celo neče videti oportuniste Ebertove, Scheidemannove in Noskejeve smeri, marveč vidi v njem samo človeka, edinega človeka, ki ga ljubi in se mu lahkko zaupa.

»Ko bi živila skupaj, bi ga gotovo pridobil tudi politično zase,« si pravi.

To pa je tudi vse, potem pa se prepusti nečim Lehmannovim slavkom in njegovemu hrepenuju po njej.

— O daljna, nedosegljiva ...

To so vzdih nepotešenega in nedosegljivega hrepenuja, ki ga pozna tudi sama. In vendar se mora zadovoljiti samo s tem.

— O daljni, nedosegljivi, ljubljeni ...

Vzdih, samo vzdih. In vendar edina sreča, čeprav nedosegljiva. Biila bi še slajša, ko bi se pisima ne dočaknil Jakob.

Prav gotovo jo bo Jakob vpraševal po skrivnosti, ki jo hoče ohramiti samo zase ne samo pred sinom, marveč tudi pred domaćimi, pred katerimi se je zaklinjal, da ne mara nobenega moškega več in da živi samo za sina.

Ne, poštar ne sme nikomur izročati pošte zanjo kakor samo njej!

To mu bo zabičala, čim ga bo videla ali srečala.

»Nikomur, razen meni! Zapomnite si to!«

Tako mu bo rekla ...

3

Stari pismonoša je že brez Štefankinega oštevanja več kakor nesrečen. Ni še teden dni, ko ga je zadržal v pisarni kobarški nunc in mu

zagrozil z zemskimi in večnimi mukami zaradi sina Ferda, ki se je šele aprila vrnil iz Rusije, skupaj z znamen goriškim socialistom Jožetom Srebrničem.

— Rdeči prekocuh je Eden glavnih na Kobariskem, — ga je župnik vrtel kakor na ražnju zaradi sina in mu ga opisoval s takimi besedami, kakor da se je Ferdo že zapisal peku in pil bratovščino s samim luciferjem.

Lasje bi se mu ježili, ko bi sina sam ne poznal. Res je, da se je Ferdo vrnil iz Rusije spremenjen, toda ne na slabše, temveč na boljše. Prav nič ni bil podoben »antikristu«, kakor ga je imenoval gospod nunc. Protibogašem je res govoril na shodi, toda bogatašem tudi Jezus Kristus ni maral, ker je viden v njih početnike zla in krivice. Celo vstop v svoje božje kraljestvo jim je odrekal. Ali jim ni povedal nedvoumno in jasno, da bi prej kamela prisla skozi šivankino uho, kakor bogatci skozi vrata nebeskega kraljestva.

Te besede je slišal od sina. Tudi na shodi jih je ponavljal. Sploh je bilo vse, kar je govoril lepo in pravično, prav tako lepo in pravično kakor v samem božjem evangeliju.

Tako je rekel gospodu nuncu, nunc pa, kakor da je preslišal Kristusove besede, se je zavzemal za bogataše, češ da so tudi oni pošteni in bogaboječi ljudje, in našel nekatere, med njimi celo take, o katerih vsi ljudje vedo, na kakšen način so prišli do bogastva.

— Goljufi in pijavke, ne pa poštenjaki, — bi najraje oporekal župniku in ga spomnil zopet na neke druge Kristusove besede, ki jih je Kristus dejal nekemu bogatemu mlademu, vprašajočem, kaj naj storiti, da se bo zveličal. Vprašal bi gospoda nunca, če je pozabil, kako je Kristus odgovoril mlademu bogatcu, naj razda svoje imetje ubogim in se ravna po Jezusovih naukah, če hoče biti deležen božje milosti in večne sreče v nebeskem kraljestvu. Če je gospod nunc pozabil, naj pogleda v evangelij, bi mu rekel, a je raje ponizno molčal, ker mu je gospod dal vedeti, da bo treba dobiti drugega poštirja z mlajšimi nogami in mlado močjo. Ko pa je nunc rekel, da je kljub letom še vedenio pri močeh in trdnih nog, mu je gospod odvrnil, da mu ne verjame.

Roparski zaklad

JULIUS **57**
MADER

Tudi dr. ing. Determann iz bivše mornariške raziskovalne postaje se je večkrat po vojni pojavil v okolici Topliškega jezera kot »turist«.

Leta 1952 so našli na obali Topliškega jezera dve osebi, ki sta bili ustreljeni v hrbot. Preiskava je dognala, da sta bila to dva cesovca iz skupine, ki je nekoč potapljal zaboje. Potem so se ob Topliškem jezeru pojavili še neki Američani, ki je baje zbiral podatke za Reader's Digest, in graško potapljaško podjetje Kandel, ki ni navedlo naročnika, ter še nekateri drugi. Leta 1954 so našli drvarji v nepreglednem gozdnatem področju med Blaajem in Rettenbachalmom ter med Bad Ischlom in Altaussejem, svež grob in razbit prazen zabolj. Stiri leta pozneje so v podobnih okoliščinah našli še en tak prazen zabolj, poleg njega pa pištolo z dušilecem zvoka.

Simon Wiesenthal, nekdanji zaupnik CIC in eden izmed lovcev na Eichmanna, je v tej zvezi pripomnil: »Ti iskalci nikakor niso bili dilettanti. Bili so opremljeni z iskalci min, ker so bile skrite posode v glavnem iz kovine. Žandarmerija si ni vedela pomagati. Od časa do časa so našli — največkrat v neprehodnih predelih — odprte rove, ki so bili pred kratkim razkopani.«

Poleg takih skupin so obiskovali to področje seveda tudi amaterji, ki so prihajali navadno ob nedeljah z lopatami v nahrbnikih. Domačini so jih imenovali »gobarje«.

Potem so prišli petični zastopniki zahodnonemške igralnice Spielbank Baden-Baden GmbH et Co., ki so hoteli dobiti Topliško jezero enkrat za vselej v svoje roke. Prišli so z vabljivo ponudbo, da bi to pokrajino v interesu Avstrije močneje vključili v turizem. Höttlov šolski internat bi spremenili v hotel, področje Topliškega Jezera pa naj bi postalov lovski revir za zahodnonemške in druge zunanje turiste; samo jezero pa bi služilo ribolovu.

Avstrijski antifašisti so temu finančno dobro podprteli podjetju, s katerim so hotele neofašistične sile priti do ostankov Hitlerjevega roparskega zaklada, pravočasno preprečili načrte.

Leto dni pozneje je gorska straža odkrila novo truplo. Tokrat na kraju, ki ga imenujejo »Gamsstelle« in do katerega vodi le redkim domaćinom znana steza. Mrlič je moral pasti kvečjemu iz višine enega metra in je ležal utopljen v majhnom tolmuščku. Iz osebnih dokumentov, ki so jih našli pri mrlčiu, so dognali, da je bil to gradbeni inženir A. Maier. Domäčini so povedali, da so videli v minuli noči na tem mestu svetlobne signale. Domnevajo, da je Maier iskal na podlagi nekega načrta. Pri tem pa ga je nekdo opazoval in pokončal, tako kakor da bi se zgodila nesreča.

Takih misterioznih primerov bi lahko našeli še več. V krajih okrog Topliškega jezera so ljudje zaradi tega že govorili o prekletstvu nacističnega zaklada. Vendar tu niso delovali nikakršne nadnaravne sile.

Zanimivo je, da so bili skoraj vsi udeleženci doma iz Hamburga, Wiesbadna, Baden-Baden, München — torej iz sosednje Zvezne republike Nemčije. Preseneča pa tudi ravnanje avstrijskih organov, ki je bilo ob takih primerih vedno zelo pasivno in zavlačujoče. Razen tega so ti organi pri izdajanju dovoljenj za raziskovanje dajali prednost zahodnonemškim prosilcem. Ko so se leta 1962 za tako dovoljence potegovali poleg neke zahodnonemške skupine bivših oficirjev SS tudi avstrijski ljudje, bi bili kmalu dobili prednost zahodnonemški prosilec.

To se je nadaljevalo, dokler ni nov škandal opozoril svetovno javnost na ta celotni nerešeni kompleks. Svet je bil povod za to — nov mrlič. V že hladni noči 5. in 6. oktobra 1963 med soboto in nedeljo, si je devetnajstletni športni potapljač Alfred Egner iz Haara pri Münchenu v skrivenostnem gumijastem čolnu na Topliškem jezeru poslednjic nataknil svoje zelene potapljaške plavut. Izginil je pod rahlo valujočo gladino jezera in ni več zagledal belega dne. Sele naslednjih dan so iskalci obvestili o tem njegove starše, ti pa avstrijsko policijo.

To pot se niso več mogli izogniti natančnejši preiskavi, ker se ni dalo zakriti neposrednega sodelovanja bonskih tajnih agentov pri tem nedovoljenem potapljaškem poizkusu na neutralnem avstrijskem ozemlju. Postopoma so odkrili, da so bili ti udeleženci: dolgoletni agent obveščevalne službe Georg Freiburger iz bavarskega Sternberga, ponarejevalec denarja dr. Karl Heinz Schmidt ter augsburgski strojni inženir in Schmidtov zaupnik Gottfried Oswald, torej sami zahodnonemški državljanji.

12 let že skrbi za čistočo

Hladen veter je zavijal okrog vogalov in dež je rosil, ko sem ga srečal pred stavbo občinske skupščine v Radovljici. Že prej sem ga večkrat videval na parkirnih prostorih in avtobusni postaji v Radovljici. Pristopil sem in ga poprašal, kako je zadovoljen s svojim delom.

Srečko Veber

»Prav nič se ne morem pritoževati čez to službo. Vsako delo je častno in najbolj sem zadovoljen, kadar glavne ulice, parkirne prostore in avtobusno postajo vsaj tollko počistim, da je nekaj urelo.«

Najbrž ga prebivalci Radov-

ljice dobro poznajo. Srečko Veber je to. Že dvanajst let je pometač pri Komunalnem podjetju v Radovljici.

»Sam opravljam to delo v mestu. In verjemite, da ga nikdar ne zmanjka. Saj nič ne rečem, da poklic pometač ni potreben, vendar pa je po drugi strani prav tako res, da bi ljudje lahko vseeno malce bolj pazili, kam oddlagajo odpadke. Konec končev je tudi v Radovljici nekaj kosev za odpadke.«

»No, če že dvanajst let čistite Radovljico, potem najbrž tudi veste, kateri najpogosteje mečejo odpadke po tleh?«

»Pravzaprav bi težko koga posebej imenovati. Če pa me že sprašujete, moram reči, da z nekaterimi mladimi prebivalci Radovljice nisem prav nič zadovoljen. Ne le, da prevračajo koše za odpadke, če le morejo, mi včasih tudi orodje skrijejo. Sicer pa, kdo bi jim pa vedno zameril. Saj veste kako pravi pregovor: Mladost je nogrost...«

Poslovila sva se in začelela vso srečo. On meni polno beležnico in čimmanj pisanja o neprijetnih stvareh, jaz pa jemu čimmanj smeti v Radovljici.

A. Zalar

Rateče — najlepša vas

Janez Mertelj je pribil: »Rateče so najlepša vas na svetu.« In če to reče Janez, bo že držalo, da je res tako. Kajti Janez je najstarejši vaščan, ki bo čez deset let slavil stoletnico rojstva.

Srečala sva se sredi vasi. Naj pove nekaj o Ratečah, sem ga zaprosil, saj je življenje starih ljudi obsežen roman. Pa sva začela kramljati o vaških zanimivostih, o življenju nekoč in danes.

»V zadnjih stotih letih so Rateče dvakrat pogorele,« je začel Janez obujati spomine na davne dni. »Vas je prvič pogorela 1888. leta. Rdeči petelin se je prikazal ob tretji uri zjutraj in umil 25 hiš.«

»Hiše so bile krite s slamo, zato se je ogenj tako hitro razširil po vasi,« sem pripomnil.

Janez je odkimal. »V Ratečah hiše nikdar niso bile krite s slamo, ampak z de-

skami. Drugič so Rateče gorele 1905. leta. Ogenj se je pojavil ob deseti uri zvečer. Prvič je gorelo spomlad, drugič jeseni. Se po tolkih letih lahko ugotovimo, kateri hiše so gorele. Tiste namreč, ki zdaj nimajo več lesnih streh.«

Janez Mertelj

Mladinska knjiga Kranj

Pripravili smo pestro izbiro za darila svojcem in prijateljem

- igrače, slikalice
- okras za novoletno jelko, voščilnice
- razna praktična darila

PRIPOROČAMO SE — OBISCITE NAS!

ZAVOD ZA TURIZEM BLED

razglaša

prosto delovno mesto
KVALIFICIRANEGA DELAVCA
KOVINSKE ALI ELEKTRISKE STROKE

za samostojno opravljanje del na žičnici na Bledu.
Vojaščine prosti. Stanovanja ni. Pismene ponudbe
pošljite do 20. 12. 1969.

Janez zatrjuje, da so Podkoren in Kranjski gori samo hiše ob cesti lepe, v Ratečah pa vse po vrsti. Potem je pripovedoval o lovih. Bil je 16 let lovski čuvaj in gonič pri veleposestniku Rotenharstu, sudetskem Nemcu.

Janez zatrjuje, da je bilo nekoč po okoliških hribih več divjadi, v gostilnah so točili boljše vino, dekleta so bila lepša, v vasi je bilo več obrtnikov, pa tudi plesali so nekoč več kot dandanašnja mladina. In lepi so spomini na vihavro mladost.

J. Vidic

Prodam

Prodam vprežnega KONJA, starega tri leta. Bohinc Janez, Bratov Stražšarjev 46, Jesenice 5657

Prodam KRAVO bohinjko, ki bo januarja teletila. Britof 70, Kranj 5658

Prodam KRAVO, ki bo v nekaj dneh teletila. Lahovče 55, Cerknje 5659

Prodam 120 kg težkega PRASICA. Voglje 82, Šenčur 5660

Prodam 1000 kg REPE. Bašelj 20, Preddvor 5661

Prodam po 40 kg težke PRASICE. Zupan Anica, Bištrica 59, Tržič 5662

Prodam 10 tednov stare PRASICE. Žeje 6, Duplje 5663

Prodam čiste simentalske TELICKE z redovnikom. Naklo 39 5664

Prodam ZAZIDLJIVO PARCELO, MLATILNICO roland, KOSILNICO dering, MOSKO KOLO in PRAŠICA za zakol. Poizve se Visoko 27, Šenčur 5665

Zaradi bolezni v družini prodam štiri KRAVE in KONJE. Bezljaj, Zg. Pirniče 124a, Medvode 5666

Prodam 6 tednov stare PUJSKE. Poženik 17, Cerknje 5667

Prodam PRASICE, Glinje 4, Cerknje 5668

Prodam dva PRASICA za zakol, 150 kg težka. Apno 6, Cerknje 5669

Prodam dva PRASICA za zakol. Komendska Dobrava 12, p. Komenda 5670

Prodam PRASICA za zakol. Podbrezje 8, Duplje 5671

Motorna vozila

Prodam MOTOR prima 150. Sifner, Gradnikova 2, Kranj 5672

GARAŽO na Zlatem polju v Kranju prodam najboljšemu ponudniku. Pismene ponudbe oddati pod »garaža Zlato polje« 5673

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koščka cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152 — Naročna: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 %, popusta. Neplačanih oglašev ne objavljamo.

Kupim nov ali rabljen OPEL KADET KARAVAN. Koci Tine, Tomažičeva 17, Kranj 5674

Prodam traktorski kombiniran OBRACALNIK in ZGRABLJALNIK fahr za se no za 3000 din ali zamenjam za delovnega KONJA. Stružev 9, Kranj 5675

Gasilsko društvo Železniki proda 20-sedežni gasilski avtobus znamke TAM pionir v voznem stanju — cena ugodna.

Oddam GARAŽO v najem. Lahko samo v zimskem času. Zadraga 5, Duplje 5676

Oddam GARAŽO v Britofu. Poizve se na Visokem 52, Šenčur 5677

Stanovanja

Oddam kletno SOBO dve ma fantoma, Tavčarjeva 7, Kranj 5678

Mirna zakonca nujno iščeta v Kranju SOBO in KUHNJO ali GARSONJERO za dobo dveh let. Plačata dobro. Stojanovič, Zlato polje 1, Kranj 5679

Mirna šivilja, delni invalidi, išče ogrevano in opremljeno SOBO v centru Kranja. Ponudbe oddati pod skmalu. 5634

Žitopomet
SENTA

skladilšček Kranj
Tavčarjeva 31, tel. 22-053
(bivši Exoterm)
VAM NUDI:
● najkvalitetnejšo moko vseh vrst
● testenine »Bačvanka«
● vse vrste živilinskih krmil po zelo ugodni cen

Kupim

Kupim suhe hrastove DESKE 30 do 40 mm. Zupan Jože, Moše 31, p. Smlednik 5680

Kupim VPREZNO - MOTORNO KOSILNICO. Naslov v oglasnem oddelu 5681

Ostalo

Iščem posojilo v znesku 10.000 din. Vrnem v enem letu z 20 % obrestmi. Gašparič Marija, Cesta JLA 6, Kranj 5682

V soboto smo objavili dežurne veterinarje za decembra. Tokrat objavljamo še dopolnilo za veterinarja Bedina Antona: od 12. do 19. decembra in od 26. do 31.

decembra Bedina Anton, Kranj, Ješetova, tel. 21-207 ali Kokrica, tel. 23-518.

Pri gostinskem podjetju

Kompas

NA LJUBELJU

so še prosti naslednji delovna mesta:

3 kvalificirani natakarji ali natakarice

2 kuhički pomočnici

1 točaj ali točajka

Za stanovanje in hrano je poskrbljeno. Nadpopenec osebni dohodek.

NASTOP po dogovoru. KOMPAS HOTEL LJUBELJ

Razpisna komisija pri Tovarni obutvenih strojev in opreme

TOSO Kranj**razpisuje**

prosta delovna mesta

1. direktorja**2. vodjo komerciale**

Pogoji pod:

1. Visoka ali višja šolska izobrazba tehnične, ekonomski ali organizacijske smeri z najmanj 5-letno prakso na vodilnih delovnih mestih v sorodnih podjetjih.

2. Visoka ali višja šolska izobrazba strojne ali ekonomski smeri z večletno prakso iz komercialnega področja. Prednost imajo kandidati s poznavanjem tehnologije obutvene industrije. Znanje najmanj enega svetovnega jezika.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju gornjih zahtev morajo kandidati predložiti do 27. 12. 1969 delovni organizaciji »TOSO« Kranj z oznako **ZAPISNO KOMISIJO**.

Obvestila

AVTO-MOTO DRUŠTVO PODNART obvešča, da je pričetek tečaja za voznike A, B, C kategorije v nedeljo, 14. 12. 1969, ob 8. uri v domu AMD 5683

PTT SVETUJE

NAJPOZNEJE DO 20. DECEMBRA!

Nesreča v železarni

Skupina delavcev je v ponedeljek, 8. decembra, okoli 14. ure v jeseniški železarni razkrakala stenske »durisol« plošče. Voznik viličarja je hotel kup plošč dvigniti, da bi jih delavca podložila z letvami. Pri tem pa so se plošče prevrnile na drugo stran

tovornjaka, kjer je stal delavec gradbenega podjetja Kongrad iz Beograda Dušan Perić. Dve plošče v skupni teži okoli pol tone sta mu padli na noge. Z zlomljeno desno nogo in drugimi ranami so ga odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Pretep z nožem

V gostilni Na Vidmu v Poljanah pri Škofji Loki sta se v soboto, 6. decembra, stepla Franc Tavčar, star 29 let iz Dobja in Anton Pu-

strovrh iz Dolenje Dobrave. Med pretepotom je Tavčar z žepnim nožem zabodel Pustavrhja v prsi. Ranjenega so odpeljali v bolnišnico.

V NEKAJ STAVKIH

Bohinjska Bistrica — Planinsko društvo v Bohinjski Bistrici ima 430 članov, mladincev in pionirjev. Društvo, ki je bilo v zadnjem obdobju zelo aktivno, ima edino planinsko postojanko na Ravnah, in sicer kočo dr. Janeza Mencingerja. To so leta 1954 preuredili iz stare vojaške karavle pod Črno prstjo.

Letos so v bližini postojanke uredili vodno zajetje in napeljali v kočo vodoved. Urejati so pričeli tudi sanitarije s tekočo vodo. V prihodnjem letu bi radi podaljšali kočo za 8 metrov ter v spodnjih prostorih uredili sodobno jedilnico s 40 sedeži, v zgornjih prostorih pa sobe za prenočevanje. Postojanka do sedaj ni imela prenočišč, zato ima tudi manj prometa kot bi ga sicer lahko imela. Raširitev koče je nujna, posebno še zato, ker se predvileva gradnja žičnice na 1600 metrov visoko Koblo, kjer so lepa smučišča.

-an

Trstenik — Komisija za požarno varnost pri krajevni skupnosti Trstenik je v zadnjem času opravila številne pregledne po vseh pod Storžičem. Člani komisije so lastnike hiš in drugih poslopij opozarjali na nepravilnosti, ki jih morajo odpraviti, da ne bi prišlo do požara. Posebno nevarnost predstavljajo zadnje čase tekoča goriva za razne stroje in pa za ogrevanje stanovanj, ki jih lastniki ne hranijo v skladu s požarno varnostnimi predpisi.

-an

Zapustil nas je dobri oče in mož

Jože Vidic

pogreb bo 11. XII. 1969 ob 15.30

Zalujoči: Janez, Jože, France,
Tone s Francko,
Lojze, Rezka in Tine

Zg. Besnica, Trstenik, Škofije, Ljubljana

Zahvala

Ob prezgodnji izgubi našega dragega moža, očeta,
strega očeta, tasta in strica

Alojza Gornika

se iskreno zahvaljujemo zdravniškemu osebu inštituta za TBC Golnik, posebno dr. Sorliju, ZD Kranj, dr. Bajželjnu, OA Sava Kranj, dr. Vadnjalu za izkazano pomoč v času njegove hude bolezni. Posebno zahvalo smo dolžni njegovi sestri Angelii in Milki za pomoč v času njegove bolezni, sosedom za izkazano sožalje in darovanovo cvetje. Tov. Kopaču in Brezarju za poslovilne besede ob odprtjem grobu, pvcem, godbenikom ter vsem, ki so nam stali ob strani in nam na kakršenkoli način pomagali v teh težkih dneh.

Zalujoči: žena Ivana, sin Lojze, hčerki
Marija in Anica z družinami

Klicemo Brnik

Do sredine meseca bodo na Brniku pristajala in vzletavala letala naslednjih znamk: DC-6B, caravella, DC-3 in DC-9. Cilji njihovih poletov bodo Beograd, München in Praga, od koder se bodo še isti, največkrat pa naslednji dan tudi vracača.

V soboto, 13. decembra, bo vzletelo le eno letalo, in sicer caravella. Naslednji dan pa bo eno samo tudi pristalo. Vse ostale dneve bodo vzletavali ali pristajali po trije ali štirje jekleni ptiči.

-jk

Ogenj zaradi petrolejke

V nedeljo, 7. decembra, je nastal manjši požar v delavski baraki na Cesti 1. maja na Jesenicah. Ogenj je izbruhnil, ker je razneslo petrolejko.

Trčenje na poledeneli cesti

V ponedeljek, 8. decembra, opoldne sta na cesti tretjega reda v Kropi pri srečanju na poledeneli cesti trčila tovornjak in avtobus. Tovornjak, ki ga je vozel Ciril Mavec iz Ljubljane, je zanesel v avtobus, vozel ga je Vlado Marijanovič iz Radovljice. V nesreči je nastala le materialna škoda, ki znaša 9000 din.

TVD KRANJ prireja
31. decembra ob 20. uri
TRADICIONALNO SILVESTROVANJE

v vseh prostorih doma. Rezervacije sprejema gostilna
BENEDIK
telefon 22-888

Prešernovo gledališče v Kranju

PETEK — 12. decembra,
ob 16. uri za red DIJASKI II Levstik — Grün: KA STELKA

Kino

Kranj CENTER
10. decembra amer. barv. film NEPRESEGLJIVI ob 16., 18. in 20. uri
11. decembra amer. barv. CS film DOLINA LUTK ob 16., 18. in 20. uri
12. decembra amer. barv. CS film DOLINA LUTK ob 16., 18. uri, premiera sovj. barv. filma LABODJE JEZERO ob 20. uri

Kranj STORZIC

10. decembra amer. barv. CS film KAJ SI DELAL V VOJNI, ATA? ob 16., 18. in 20. uri

11. decembra šved.-danski film JAZ, LJUBIMEC ob 16., 18. in 20. uri

12. decembra amer. barv. film NEPRESEGLJIVI ob 16. in 20. uri, šved.-danski film JAZ, LJUBIMEC ob 18. uri

Tržič

10. decembra amer. barv. CS film NAPREDOVANJE V ZALEDU ob 17.30 in 19.30.

11. decembra amer. barv. CS film NAŠLJE V JERI CHU ob 17.30. in 19.30.

12. decembra amer. barv. CS film NASILJE V JERI CHU ob 17.30. in 19.30.

Jesenice RADIO

10. decembra franc. barv. CS film ANGELIKA IN SULTAN

11. — 12. decembra italij. jug. barv. film VOHUNKA BREZ IMENA

Zirovnica

10. decembra amer. barv. CS film KOMEDIJANTI

Dovje-Mojstrana

11. decembra amer. barv. CS film ANGELIKA IN SULTAN

Kranjska gora

11. decembra franc. barv. CS film ANGELIKA IN SULTAN

Javornik, delavski dom

10. decembra amer. barv. film MOJE PESMI — MOJE SANJE

Radovljica

10. decembra zah. nemški barv. film NAVIHANEZ IZ ZADNJE KLOPI ob 18. uri

11. decembra amer. barv. CS film ČABASKO ob 20. uri

12. decembra italij-jug. film VOHUNKA BREZ IMENA ob 20. uri

Skofja Loka SORA

10. decembra angl. barv. film JOANNA ob 20. uri, amer. film V DEZELI PALČKOV ob 18. uri

11. decembra amer. barv. film V DEZELI PALČKOV ob 16. in 18. uri, švedski film STRELJAJ PRVI, FREDI ob 20. uri

12. decembra švedski barv. film STRELJAJ PRVI, FREDI ob 18. in 20. uri

Bled

10. decembra amer. barv. film UMETNOST LJUBEZNI ob 17. in 20. uri

11. decembra amer. barv. film UMETNOST LJUBEZNI ob 17. in 20. uri

12. decembra amer. barv. film TAJNA VOJNA HART FRIGA ob 17. in 20. uri

Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti uprave skupščine občine Skofja Loka

razpisuje

prosta delovna mesta:

1. referenta za odmera I

pogoj: višja šolska izobrazba ekonomske, pravne ali upravne smeri, dve leti delovnih izkušenj ponovni razpis:

2. referenta za prisilno izterjava

pogoj: srednja šolska izobrazba ekonomske ali splošne smeri, eno leto delovnih izkušenj

3. kataster-skega referenta in geodetskega risarja

pogoj: gradbena srednja šola geodetske smeri, dve leti delovnih izkušenj

Za vsa razpisana delovna mesta se zahtevajo delovne izkušenje na enakih ali podobnih delovnih mestih.

Kandidati morajo imeti tudi ustrezne moralne potičene kvalitete.

Prijave koljkovane z 1. dnevi naj kandidati pošljajo z dokazili o strokovnosti, opisom o dosedanjih službovanjih in življenjepisom razpisni komisiji v 15 dneh od dneva objave razpisa.

Smučarski koledar za novo sezono v tekih

Datum	Kraj	Organizator	Naziv tekmovanja	Discipl.	Grupa	Oznaka
DECEMBER						
14. Gorje	TVD Gorje	Prvenstvo SRS v štafetah	vse kateg.			
21. Pokljuka	SZS	Memorial Prešernove brigade	biatlon	CI, SMI		
28. Bohinj	TVD Bohinj	Godčev memorial	vse kateg.	K		
29. Gorje	TVD Gorje	Nočna tekma	vse kateg.			
JANUAR						
6.-7. Bohinj	TVD Bohinj	Mednarodno I-A tekm.		CI, MI		
10. Dražgoše		Prvenstvo SFRJ Po stezah	biatlon	K		
11. Dražgoše		partizanske Jelovice				
18. Dol	TVD Dol	Tekmovanje za srebrno palico	vse kateg.	K		
FEBRUAR						
1. Kranj	SK Triglav	Prvenstvo SRS	Za pionirje	K		
1. Ljubljana	SK Enotnost	Isteničev memorial	vse kateg.	K		
4.-8. Delnice	SK Goranin	Prvenstvo SFRJ		CI, CE		
7. Železniki	SK Alples	Mednarodno pionirske tekme.		MI, ME		
15. Ravne	SK Fužinar	Prvenstvo SRS		K		
15. Kraj in organizator nista določena		Gorenjske za PI		CI, CE K		
22. Mojstrana	SD Jesenice	Janšev memorial	vse kateg.	K		
MAREC						
5. Planica	SD Jesenice	Rožičev memorial	vse kateg.	K		
15. Planica	SD Jesenice	Mladinski troboj				
		Koroška — Jul. krajina — Slovenija				
22. Velika planina		Pianinski smučarski tek				
29. Sorška planina	SK Alples	Odprto klubsko prvenstvo				
APRIL						
11.-12. Pokljuka	SZS	Mednarodno tekm. OPA		MCI		

Kranjski strelec potrebujejo strelišče

V dvorani občinske skupščine Kranj je bila minuto nedeljo redna letna skupščina občinske strelske zveze Kranj.

Po obširnem poročilu o delu strelskih družin in strelcev kranjske občine, ki ga je podal dosedanja predsednik Alojz Lakner, se je razvila zelo pestra in živahna razprava, ki je dala vrsto pomembnih sklepov za nadaljnje delo. K tem pa so dali svoj prispevek tudi številni predstavniki kot so bili dr. Marijan Pavlič, podpredsednik strelske zveze Slovenije; Anton Volčič, predsednik občinske konference SZDL Kranj; inž. Leopold Zupan, predsednik občinske zveze za telesno kulturo Kranj, nadalje predstavniki rezervnih oficirjev in drugi.

Konferenca je ugotovila, da streleci kranjske občine nimajo najboljših pogojev za svoje delo in razvoj, vendar kljub temu zasedajo vidnejšo mesto med slovenskimi strelci. Zelo dobro pa so se uveljavili tudi v državnem merilu in na mednarodnih prijateljskih srečanjih, predvsem s sosednjimi pokrajinami.

Avstrije in Italije ter prijateljskega mesta Amberga v ZR Nemčiji. Primanjkuje jim dobrega orožja in streliča, predvsem preciznega, v zadnjem času pa tudi zračnih pušk. Potrebovali pa bi tudi več drugih rezervitov, kot so daljnogledi, strelski jopiči, avtomati za tarče in drugo. Osrednji problem pa je strelišče. Kranj namreč nima primernega strelišča. Zato so za vsa večja tekmovanja vezani na Ljubljano.

Primerno strelišče oziroma priprave za gradnjo takega strelišča se vlečejo že nad petnajst let. Sedaj so sklenili, da mora biti takega odlašanja konec in da je potrebno z gradnjo čimprej začeti. Lokacija zanj še ni dokončno določena, računajo pa, da bo novo športno strelišče v bližini športnega stadiona oziroma na zemljišču med Kokro in športnim stadionom.

Precejšen del razprave pa so posvetili tudi organizacijskemu delu, nadalje o uvažanju strelskega športa na osemletkah in o večjem vključevanju pionirjev, mladine in žensk v strelske vr-

ste, nadalje o izvedbi rednih letnih občinskih zborov v družinah in drugem. Pred zaključkom pa so najzaslužnejšim strelecem in družinam podelili več lepih plaket in priznanj.

—an

Nova 35-metrska skakalnica v Podbrezjah

Tik pred novo zapadlim snegom so v Podbrezjah pod vodstvom neumornega predsednika Partizana Ivana Drinovca in na pobudo samih skakalcev preuredili 25-metrsko skakalnico, ki bo sedaj dopuščala skoke do 35 metrov.

Za preureditev skakalnice so člani, mladinci in pionirji podbreškega Partizana porabili 265 prostovoljnih ur. V veliko pomoč pa jim je bil tudi Drinovčev traktor, saj je opravil prek 24 ur težkega dela. Načrti za preuredeitev je izdelal Peter Križaj iz Naklega. Zaradi pomankanja finančnih sredstev pa letos niso mogli zgraditi še prepotrebne sodniške tribune. Veiko zaslug za novi

objekt ima tudi lastnik parcele Filip Stegnar.

Da so se odločili za povečanje skakalnice, kaže že po-

datek, da se je lanskih meddruštvenih skakalnih tekem na stari skakalnici udeležilo prek 80 skakalcev. —dh

Kegljači Triglava — državni prvaki v borbenih igrach

Stevilnim velikim letosnjim dosežkom so prizadeleni kranjski kegljači v nedeljo dodali še naslov državnega prvaka v borbenih igrach na novem avtomatskem kegljišču v Crikvenici. Dosegili so odličen rezultat 945 podprtih kegljev in pri tem pustili za sabo drugovršeni Konstruktor iz Mari-

Pomagajmo pri gradnji dvorane

Štirinajsto hokejsko državno prvenstvo je v polnem toku. Prvenstvo je zanimivejše kot kdajkoli doslej, saj se bodo najboljše ekipe kar po štirikrat pomerile med seboj.

Vse kaže, da bodo Jeseničani osvojili tudi letošnje državno prvenstvo. Največje upre za to jim dajeta zmagi v gosteh v prvem kolu proti Olimpiji in Medveščaku.

Pod vodstvom novega trenerja, še lani njihovega soigralca Klinarja, Jeseničani letos igrajo zelo lepo in tudi učinkovito. Vse to pa jim prinaša tudi vedno več privržencev, ki se oglašajo z mnogimi čestitkami po vsaki dobri igri.

Niso samo Jeseničani tisti, ki so z vsem srcem za svoj klub. Poglejmo samo Begunjce, ki so ustanovili klub prijateljev HK Jesenice, ravno tako pa so se organizirali v Gorjah.

Skorajda že lahko rečemo, da bo novi prvak postal stari prvak. Toda, kako bo prihodnje leto, naslednje leta...

Postati državni prvak ni lahko, posebno, če si toliko odvisen od vremenskih razmer kot so jeseniški hokejisti. Poglejmo, kako je bilo letos. Skoraj ves mesec pred začetkom sezone so se vozili na treninge v Ljubljano, pri tem pa so izgubljali tako denar kot čas. Med samimi tekmami pa je nastopilo deževje in dalj časa niso mogli trenirati, vsak izgubljen trening pa se še kako pozna. Zaradi dežja so morali tudi tekmo z Bolzanom odigrati v dvorani Tivoli.

Prav ta mesec so pred vrti najzanimivejša srečanja te sezone. Po Medveščaku bodo gostovali Olimpija, KAC, Innsbruck. Bo takrat lepo vreme ali pa bo tekme treba prestaviti ali spet prisotiti za dvorano v Ljubljani. S tem zadnjim bi bili posebno prikrajšani gledalci.

S tem in še mnogimi drugimi problemi se ukvarjajo v klubu državnega prvaka. Se največji pa je, kako pokriti drsalische pod Mežakljo. Kajti prav govorovo je, da je dvorana še kako potrebna, če hočemo, da bodo Jesenice še naprej imale moštvo najboljših v državi.

Že pred leti se je pričela akcija, da bi se zgradila velika dvorana za kulturne in telesno kulturne namene. Takrat akcija ni uspela, letos pa so se je lotili vnovič. Odločeni, da tokrat ne bo spodletela.

Ustanovljen je bil poseben odbor, ki se bo ukvarjal samo z zbiranjem sredstev za dvorano. Več posameznikov je že prispevalo nekaj denarja, med njimi viši hokejisti in člani uprave kluba.

Gradbeni odbor upa, da mu bo s prostovoljnimi prispevkami pomagalo — da bi uresničili dolgoletno željo, da bi bili pod Mežakljo pod streho tako igralci kot tudi gledalci — čimveč posameznikov in tudi podjetij. Pri tem pa bi lahko pomagali tudi časopisi.

Vsi, ki želijo pomagati, naj pošljejo svoje prispevke na žiro račun gradbenega odbora št. 5153-3-278, tako da bodo vsi prispevki uporabljeni le namensko.

Pri tej akciji naj pomagajo vsi, ki so ljubitelji hokeja, posebno pa še Gorenjci.

Z. Felc

bora kar za 64 zmag. Uspeh pa je še toliko bolj pomemben, ker je ekipa Triglava v Crikvenici nastopila močno oslabljena, brez treh standardnih igralcev.

Ekipa Jesenic je na tem prvenstvu osvojila solidno sedmo mesto, kar predstavlja tudi zelo lep uspeh.

J. J.

Kmečki turizem na Koroškem

Na povabilo delavske univerze Radovljica bo v petek, 12. decembra, obiskal Bled znani slovenski javni delavec s Koroške Blaž Singer. V dvorani Gozdnega gospodarstva Bled bo ob 19. uri govoril o izkušnjah kmečkega turizma na Koroškem. Na predavanju bo pokazal več barvnih diapositivov, hkrati pa odgovarjal na vprašanja o turističnem in družbenem sodelovanju med

J. R.

Gorenjsko in Koroško. Turistično društvo Bled je na predavanje povabilo vse blejske turistične delavce in prebivalce Bleda.

V soboto ob 9. uri se bo gost s Koroške v prireditveni dvorani Golf hotela na Bledu o teh vprašanjih pogovarjal s predstavniki gorenjskih turističnih društev. Ta pogovor bo pripravila Gorenjska turistična zveza Kranj.

J. R.

Kurili so nad bombo

V torek, 9. decembra, se je v gozdu nad vasjo Pristava pri Tržiču zaradi nesrečnega naključja pripetila nenačadna nesreča. Delavci SGP ga vodovoda. Zaradi mraza Tržič so nad Pristavo zasipali izkopani jarek novošo zakurili ogenj in se ob njem greli. Ko je Čoragič Rasil, star 19 let, pobrskal po žerjavici, je nastala eksplozija. Kasneje so ugotovili, da so delavci zakurili ogenj na tanko nad zakopano italijan-

L. M.

sko ročno bombo še iz druge svetovne vojne.

Pri eksploziji je bil Čoragič ranjen v glavo in so ga odpeljali v Jesenško bolnišnico. Prve stopnje še delavci Jarc Roman, star 18 let in co. Po obrazu pa so dobili iz Seničnega pri Tržiču, Elezovič Husein, star 34 let in Džinič Hasan, star 21 let, oba iz Tržiča, Janežičeva 7. Delavcem so nudili prvo pomoč v zdravstvenem domu v Tržiču.

L. M.

V Begunje na sankanje

V okolici Begunj na Gorenjskem je kar precej pripravnih terenov za smučanje, predvsem pa za sankanje. Begunjski športni delavci so znani prav zaradi dobre organizacije kvalitetnih sankaških prireditiv na proggi pri sv. Petru. To progo so letos osvetlili, tako da bodo tekme mogoče tudi ponoviti. Razen tega so obnovili vlečnico, ki bo lahko pre-

-lk

peljala 400 smučarjev na uro. Uredili in povečali so tudi parkirne prostore za osebne automobile.

Med zimsko turistično sezono bo stalno delala receptorska in turistična informacijska služba. Muzej bo odprt za boljše razpoloženje gostov pa bo vsako soboto igrala v domu v Dragi tudi godba.

-lk

Februarja bo v Celovcu drsalna revija

V sredo, 3. decembra, so predstavniki direkcije dunajske drsalne revije, koroškega deželnega potovalnega urada in celovškega velesejma organizirali na Ljubelju novinarsko konferenco, na katere so zastopnike naših potovalnih in turističnih agencij, šol in delovnih organizacij ter strescev javnega obveščanja seznanili, da bo od 5. do 12. februarja prihodnjega leta v celovški mestni ledeni dvorani že enajstič zapored gostovala svetovno znana dunajska drsalna revija, ki jo nekateri naši občani že dobro poznajo iz prejšnjih let.

Direktor dunajske drsalne revije gospod Klein-dienst je na konferenci povedal, da obiskovalci

revije tudi letos ne bodo razočarani. Razen izredno pestrih oblačil, glasbe in zabavnih prizorov bodo lahko občudovali vrhovlje profesionalne svetovne prvakinja v drsanju, večkratne evropske prvakinja in drugouvrščene tekmovačice na zadnjih olimpijskih igrah Regine Heitzer ter profesionalnega prvaka v drsanju med moškimi Ronna Mc Kenzia. Prav zaradi takšne pestrosti programa ima celovška predstava na ledu februarja 1970 leta ime cocktail.

Naše potovalne in turistične agencije bodo zato tudi prihodnje leto organizirale ogled edinstvene predstave na celovškem ledu.

-jk

(Ne)resna sindikalna rekreacija

»Komisiji za šport pri občinskem sindikalnem svetu Kranj, ki je organizirala tretje letne sindikalne športne igre, iskreno čestitam za njihovo delo. Prav tako čestitam vsem tekmovalcem. Hkrati pa želim, da bi prihodnje leto dosegli še lepše rezultate in še bolj učinkovito spodbujali delavce — člane sindikata na rekreacijo po delovnem času,« je konec novembra, ob zaključku sindikalnih športnih iger, dejal predsednik občinskega sindikalnega sveta Stane Božič.

sednik komisije Vili Planinšek.

»Se preden so se sindikalne športne igre letos začele, se je prijavilo 109 športnih ekip iz kranjskih sindikalnih organizacij. Stevilo športnih panog smo prav zaradi precejnega zanimanja na začetku podvajili v primerjavi z minulim letom. Kar v osmih športnih panogah so se pomerile ekipne sindikalnih organizacij. Kljub zelo dobrim organizacijam in v pohvalo vsem, ki so vztrajali do konca, pa s tekmovanjem ne smemo biti zadovoljni. Mnogi so ta tekmovanja vzel preveč nereso. Ceprav namen teh tekmovanj ni bil doseganje vrhunskih rezultatov, ampak je bilo glavno načelo sodelovati, nisem zadovoljen. Od prijavljenih ekip jih je nastopilo polovico manj.«

V nekaterih kranjskih delovnih organizacijah je bila sindikalna rekreacija razvita

že pred desetimi leti in še prej. V mnogih pa je kasneje ta dejavnost skoraj popolnoma zamrla. Prav zato je občinski sindikalni svet pred nekaj leti sklenil, da tovrstno dejavnost ponovno oživi. Podprt jo je s finančnimi sredstvi in ta zadnja tri leta niso ravno majhna. Se več. Člani sindikata v delovnih organizacijah v občini so tovrstno rekreacijo na delovnih konferencah nekajkrat podprtli, jo ugodno ocenili in izrazili željo, da bi dejavnost iz leta v leto razvili.

Zal pa se je letos pokazalo, da tem željam niso bili zvesti nekateri, ki so se dan za dnem z besedami zavzemali za športne igre. Nekateri so ostali zgolj pri besedah in so se kasneje umaknili; niso pripravili ekip, niso sodelovali na tekmovanjih. Kljub naporom so bili zato organizatorji nemotni.

Tretje letne sindikalne športne igre so torej končane in kmalu bodo stekle priprave na zimske igre. In če hočemo biti pri oceni minulih iger objektivni, moramo priznati, da so bile (tako kot vse dosedanje) uspešne. Res pa je tudi, da je padla kritična senca na nekatere posamezne organizatorje v sindikalnih organizacijah.

A. Žalar

V tretjin letnih sindikalnih športnih igrach so ekipi sindikalnih organizacij v kranjski občini tekmovale v osmih športnih panogah. Po končanem tekmovanju so bile v posameznih panogah najboljše naslednje ekipi: Šah — Planika, rokomet — Iskra A, odbojka — Iskra A, kegljanje — Elektro, malo nogomet — Iskra B, tenis — ekipa prostovnih delavcev, namizni tenis — Iskra in streljanje — Sava.

V počastitev dneva republike je v odbojki zmagala ekipa Veterani.

A. Z.

Zima je precej neprijeten čas tudi za pernate prijatelje. V ponedeljek je naš fotoreporter po krajšem obhodu v Kranju videl, da na običajnih mestih ni krmilnih hišic. Zato pa je bil toliko večji ptičji živ žav na kranjski tržnici. Vendar pa smo včeraj (torek) ob 13. uri že opazili krmilne hišice. — Foto: F. Perdan